

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719201239
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6719201239.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu I. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., U. XXD, t. č. ÚVTOS, zastúpeného Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR s. r. o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 31, IČO: 36 868 221, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, za ktorú koná na základe poverenia JUDr. Jozef Gajdoš, prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene, Trhová 7, Zvolen v konaní o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 6C/7/2019 - 451 zo dňa 15. 02. 2022, taktó

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**..
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou z 26. 11. 2018 domáhal zaplatenia z náhrady škody v sume 2.465,- EUR a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 3.300 EUR spolu s úrokom z omeškania.

2.1. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/7/2019 - 268 zo dňa 07. 11. 2019, v znení opravného uznesenia č. k. 6C/7/2019 - 298 zo dňa 28. 01. 2020 bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu 2.465,- EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 16. 08. 2018 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2.2. Priznaná náhrada škody 2.465,- EUR s príslušenstvom pozostávala z trov obhajoby, ktoré žalobca uhradil advokátovi v trestnom konaní, ktoré bolo proti žalobcovi vedené na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene ČVS: ORP-506/1-VYS-Zv-2014 zo dňa 11. 06. 2015 pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene ČVS: ORP-660/1-VYS-Zv-2014 zo dňa 11. 06. 2015 pre trestný čin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona. Trestné konania boli spojené na spoločné konanie uznesením ČVS: ORP-506/1-VYS-Zv-2014 zo dňa 15. 07. 2015. Prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene podal dňa 26. 04. 2016 obžalobu, o ktorej rozhodol Okresný súd Zvolen rozsudkom sp. zn. 1T/59/2017 zo dňa 10. 05. 2017 tak, že žalobcu v celom rozsahu podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodil, pretože skutok, pre ktorý sa trestné konanie viedlo, nie je trestným činom. Krajský súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 5To/93/2017 zo dňa 06. 03. 2018 odvolanie prokurátora a odvolanie poškodených N.. B. X. a D. R. proti oslobodzujúcemu rozsudku v celom rozsahu zamietol.

2.3. Opodstatnenosť žaloby bola daná tým, že trestné stíhanie žalobcu skončilo oslobodzujúcim rozsudkom. Trestné stíhanie bolo vedené proti osobe, ktorá sa za nevinnú po celý čas trestného stíhania považovala a nevinná aj bola. V takom prípade je štát povinný reparovať poškodenému náklady spôsobené trestným stíhaním a nahradiť preukázanú škodu. Nárok na náhradu skutočnej škody

bol preukázaný ako trovy obhajoby v trestnom konaní, ktoré žalobca uhradil. Žalovaná výšku škody nenamietala.

3.1. V časti žalovanej nemajetkovej ujmy žalobca za každý mesiac trestného stíhania uplatnil sumu 100 EUR, spolu v sume 3.300 EUR s odôvodnením, že trestné stíhanie hlboko zasiahlo do jeho súkromia, občianskej cti, ľudskej dôstojnosti a jeho základných práv a slobôd, keď počas rokov 2015 - 2018 bola žalobca nútený žiť s vedomím, že z dôvodu trestného stíhania je negatívne vnímaný vo svojom okolí a jeho najbližšia rodina bola v strachu a obavách ako konečné rozhodnutie ovplyvní žalobcov život.

3.2. Okresný súd náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol z dôvodu, že žalobca nárok nepreukázal. Bol nesporne v dôsledku trestného stíhania v psychickej a fyzickej nepohode, napätí a strachu, ale v konaní nepreukázal konkrétne zdravotné problémy závažného charakteru, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ktoré by determinovali závažnosť nemajetkovej ujmy priznaním finančnej satisfakcie. Žalobca bol povinný preukázať závažnosť ujmy a okolností za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov ktoré mu vznikli v súkromnom a v spoločenskom živote.

3.3. Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania žalobcu uznesením č. k. 16Co/14/2020-307 z 26. 05. 2021 zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol a vo výroku, ktorým rozhodol o trovách konania a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozsudok okresného súdu bol zrušený pre nedostatok dôvodov ohľadne skutkových a právnych zistení. Z odôvodnenia nebolo zrejmé, či okresný súd nepovažoval za postačujúce dôkazy vyplývajúce z pripojeného trestného spisu, a nevysvetlil, prečo tieto dôkazy nepreukazujú tvrdenia žalobcu ohľadom vyčíslených peňažných nárokov nemajetkovej ujmy. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca vyvodzuje svoj nárok z rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 1T59/2016-519, v odôvodnení ktorého, v ktorom sa uvádza: „Dokazovaním bolo preukázané, že medzi obžalovaným a poškodenými existujú a to už dlhodobo nepriaznivé medziludské vzťahy, ktoré si nevedia obvyklým, inak normálnym spôsobom navzájom vyriešiť, ale naopak, navzájom sa atakujú a to aj podávaním opakovaných rôznych sťažností či trestných oznámení.“(č. l. 57). Okresný súd sa mal vysporiadať predovšetkým s tým, či žalobca preukázal základ nároku a jeho výšku a či tvrdená nemajetková ujma vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy by nebol daný v prípade, ak by žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi svojim trestným stíhaním a tvrdenou nemajetkovou ujmu. Otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, čo vyplýva z toho, že ustanovenie § 17 ods.3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. je právnou normou s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, iba málo obmedzeného okruhu okolností.

4. Okresný súd Zvolen aj v poradí druhým rozsudkom č. k. 6C/7/2019 - 451 zo dňa 15. 02. 2022 žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy zamietol.

5.1. Žalobca tvrdil že nemal záznam v registri trestov a ťažko niesol kriminalizáciu svojej osoby. Poslal na prokuratúru list, v ktorom žiadal prešetriť, či v súvislosti s Chnápkom a Hulinom konaním týchto osôb nedošlo k trestnému činu. Následne na to bol obvinený a perzekvovaný. Trestné stíhanie bolo zneužitie v inej trestnej veci, že ho dostali do väzby. Žalobca má tri deti, z toho dve maloleté a trestné stíhanie zhoršilo jeho rodinné vzťahy.

5.2. Žalovaná uviedla, že prípravné konanie trvalo od 11. 06. 2015 do 26. 04. 2016. Proti žalobcovi bolo vedených niekoľko trestných stíhaní, pričom bol od 08. 07. do 23. 07. 2015 vo väzbe v inej trestnej veci, ktorej sa týka aj článok, na ktorý poukázal v žalobe. Trestné stíhanie v iných veciach sa týkali závažnejších trestných činov. Za obzvlášť závažný zločin bol žalobcovi vynesený aj odsudzujúci rozsudok. Žalobca nepreukázal, že mu nemajetková ujma vznikla v súvislosti so žalovaným trestným konaním.

6.1. Pri skúmaní základu nároku okresný súd zobral do úvahy, že žalobca bol v čase posudzovaného trestného konania trestne stíhaný v iných závažnejších trestných veciach, hoci v tom čase nebol právoplatne odsúdený za žiaden trestný čin.

6.2. Okresný súd z uznesenia Okresného súdu Bratislava I (8Tk)2Tk/1/2019 z 01. 12. 2021 zistil, že žalobca bol dňa 19. 07. 2012 spolu s ďalšími osobami obžalovaný pre pokračovací trestný čin podvodu a pokračovací trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, okrem iného aj za skutky z júla 2008 a mája 2009, kde bol poškodený Vladimír Hulina. Trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania, keď od vznesenia obžaloby uplynulo vyše jedenásť rokov. V tejto

trestnej veci bol žalobca obvinený 11. 10. 2010 pre trestný čin hrubého nátlaku a trestný čin vydierania a 09. 07. 2015 pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku.

6.2. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu v Nitre sp. zn. 6Tk/2/2018 zo dňa 26. 04. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/3/2020 z 20. 01. 2020 uznaný vinným zo zločinu daňového podvodu, ktorého sa dopustil ako konateľ obchodných spoločností v roku 2013, pričom obvinenie bolo žalobcovi vznesené 22. 05. 2014. Žalobcovi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a trest zákazu činnosti v súvislosti s podnikaním na dobu 8 rokov. V súčasnosti žalobca uvedený nepodmienečný trest odňatia slobody vykonáva.

6.3. Z trestnej veci sp. zn. (8Tk) 2Tk/1/2019 vyplýva, že už od októbra 2010 bolo voči žalobcovi vedené trestné stíhanie za závažnú násilnú trestnú činnosť hrubého nátlaku a vydierania, kde mu hrozili vyššie tresty. Žalobca bol v najskôr 13. 12. 2012 oslobodený, následne bol 02. 03. 2015 vynesenej odsudzujúci rozsudok a napokon bolo trestné konanie zastavené pre neprimeranú dĺžku konania. V rozhodnej dobe bolo voči žalobcovi vedené ďalšie trestné stíhanie od 22. 05. 2014 pre trestný čin daňového podvodu, v ktorej veci bol žalobcovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 8 rokov. Žalobca odôvodňoval ujmu tým, že predmetom trestného stíhania boli skutky predstavujúce najzávažnejšiu formu protispoločenského konania, ale z uvedených skutočností vyplýva, že proti žalobcovi počas trestného stíhania v žalovanej veci, prebiehali ďalšie dve trestné stíhanie za závažnejšiu trestnú činnosť.

7. Okresný súd ďalej posúdil okolnosti, ktoré predchádzali trestnému stíhaniu žalobcu, ktoré mali súvis so vzťahom medzi žalobcom a poškodenými JUDr. Chnárkom a Vladimírom Hulinom. V konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 11C/117/2011 sa Vladimír Hulina domáha neplatnosti prevodu nehnuteľností z dôvodu, že k podpisu kúpnej zmluvy mal byť donútený pod hrozbou násilia zo strany žalobcu, s ktorým v minulosti od roku 2008 spoločne podnikali. V trestnom konaní sp. zn. 3T/167/2013 bol Vladimír Hulina právoplatne oslobodený spod obžaloby, že od októbra 2009 žalobcu vydieral, vyhrážal sa mu smrťou a kriminalizoval jeho osobu z dôvodu, že nechcel splatiť svoje záväzky na ktorých sa dohodli a chcel získať pozemky, ktoré žalobcovi odpredal. V tej súvislosti bolo proti žalobcovi vedené posudzované trestné konanie pre trestné činy ohovárania krivého obvinenia, v ktorých bol žalobca spod obžaloby oslobodený. To znamená, že správanie samotného žalobcu malo podiel na tom, že sa proti nemu viedlo trestné stíhanie, keď vzájomné vzťahy riešili rôznymi sťažnosťami a trestnými oznámeniami.

8.1. Nebolo preukázané, že by na tvrdenej ujme malo výlučnú alebo podstatnú príčinu práve trestné stíhanie žalobcu v posudzovanej veci. Žalobca neuviedol žiadne tvrdenie a nepredložil žiadny dôkaz o tom, že ním popisovaná ujma súvisela výlučne s posudzovaným trestným stíhaním, bez súvisu s inými v tom čase prebiehajúcimi trestnými stíhaniami. Žalobca nepreukázal základ nároku, pretože nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou škodou (správne nemajetkovou ujmu). Okresný súd z uvedených dôvodov nevykonal dokazovanie výšky nemajetkovej ujmy.

8.2. Pokiaľ žalobca uvádzal ujmu do súkromia, osobného a rodinného života, táto nedosiahla takú intenzitu, ktorá by odôvodňovala záver, že iba samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu by nebolo dostatočným zadosťučinením. Žalobca však ospravedlnenie nežaloval.

9. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 3 ods. 1, ods. 2, § 5, § 17 ods. 1 až 4 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnej stane náhradu trov nepriznal podľa § 255 ods. 2 CSP z dôvodu pomerného úspechu v konaní. Žalobca bol úspešný s nárokom na náhradu škody a nebol úspešný s nárokom o náhradu nemajetkovej ujmy.

10.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal záver okresného súdu, že závažnosť trestného konania nedosiahla takú intenzitu, ktorá by odôvodňovala záver, že iba samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu by nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola nezákonným rozhodnutím spôsobená. Rozhodnutie je v rozpore so závermi, ku ktorým súd dospel vo vzťahu k ujme na osobnom a rodinnom živote žalobcu, ktorú súd uznal za preukázanú výsluchom žalobcu. Poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 125/2019 z 27. 08. 2019, v ktorom bol vyslovený právny názor, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného a je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za

nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu. Okresný súd uvedené rozhodnutie ignoroval, takže sa týmto odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bola osoba v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania uvedená, v ktorej bola udržiavaná. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a dosah sú náročne preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka alebo psychologickými alebo psychiatrickými posudkami. V kontexte rozhodovacej praxe všeobecné súdy uznávajú nárok na nemajetkovú ujmu aj v prípade, ak je základom nároku nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., preto argumentácia okresného súdu k zamietnutiu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy neobstojí a napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

10.2. Súd prvej inštancie prekrúca skutkové zistenia a právne závery plynúce z prvostupňového konania, pretože na jednej strane uvádza, že žalobcovi bola spôsobená ujma na jeho osobnom a rodinnom živote, ktorú súd uznal za preukázanú, avšak na druhej strane návrh žalobcu v rozpore s právnym názorom v uznesení NS SR sp. zn. 4 Cdo/125/2019 a v rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6 Co/127/2018 z 07. 11. 2018 bez relevantného zdôvodnenia zamietol. Závery okresného súdu v odôvodnení rozhodnutia považuje žalobca za nespravodlivé a nepresvedčivé, nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil a titulom náhrady nemajetkovej ujmy uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 3.300 EUR s úrokom z omeškania od 16. 08. 2018 do zaplatenia a aby priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

11. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobca nepreukázal dôvodnosť na náhradu nemajetkovej ujmy. V čase trestného stíhania žalobcu, ktoré skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, prebiehalo voči žalobcovi aj viac trestných konaní aj za závažnejšie trestné činy. Žalobca nepreukázal, že práve toto trestné konanie spôsobilo vznik žalovaného nároku.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, pretože je v napadnutých výrokoch vecne správny.

13.1. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

13.2. Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

13.3. Podľa § 17 ods. 3, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

13.4. Podľa § 17 ods. 4, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov)

14.1. Už v predošlom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd uviedol, že v rámci voľnej úvahy hodnotenia dôkazov sa musí súd vysporiadať predovšetkým tým, či žalobca preukázal základ nároku a jeho výšku a či tvrdená nemajetková ujma vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy by nebol daný v prípade, ak by žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi svojím trestným stíhaním a tvrdenou nemajetkovou ujmu. Okresný súd sa s predloženými dôkazmi a tvrdeniami žalobcu vysporiadal.

14.2. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že žalobca neuviedol žiadne tvrdenie a nepredložil žiadny dôkaz o tom, že ním popisovaná ujma súvisela výlučne s posudzovaným trestným stíhaním, bez súvisu

s inými v tom čase prebiehajúcimi trestnými stíhaniami. Žalobca nepreukázal výlučnú alebo podstatnú príčinnú súvislosť medzi tvrdenou ujmom a trestným stíhaním v posudzovanej veci.

14.3. Okresný súd vychádzajúc z obrany žalovanej zistil, že žalobca bol v rovnakom čase trestne stíhaný v iných, z hľadiska hroziaceho trestu závažnejších veciach, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Ďalej zistil, že trestné konania, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený, malo pôvod v majetkových sporoch s Vladimírom Hulinom, ktoré vyústili do vzájomných obviňovaní a trestných stíhaní.

15.1. Odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. V sporovom konaní nestačí nemajetkovú ujmu tvrdiť, ale vždy ju musí žalobca aj preukazovať. Žalobca je povinný preukazovať existenciu nemajetkovej ujmy a jej príčinnú súvislosť s trestným konaním. Samotný výsledok trestného konania nezakladá nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Záver, že základ uplatneného nároku je bez ďalšieho preukázaný oslobodzujúcim rozsudkom nevyplýva ani z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/125/2019 z 27. 08. 2019. Žalobca odmieta, aby súd v jeho veci prihliadol na iné trestné stíhanie. Aj podľa odvolacieho súdu mali ďalšie trestné stíhanie žalobcu zásadný význam na skutkový záver o preukázaní alebo nepreukázaní základu žalovaného nároku.

15.2. Až po preukázaní základu nároku súd posudzuje otázku výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (sp. zn. 7Cdo/29/2021).

16.1. Nezákonné trestné stíhanie, v ktorom bol žalobca oslobodený z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, si mal žalobca privodiť tým, že poukázal na konanie iných osôb, ktoré boli zapletené do ďalšieho trestného stíhanie žalobcu alebo iniciovaného žalobcom. Žalobca vyvodzuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch iba z výsledku trestného konania a odmieta záver o neunesení dôkazného bremena. Tvrdil, že okresný súd sa bezdôvodne odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Žalobca opomína, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť preukázaný predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v súkromnom a spoločenskom živote.

16.2. Žalovaná je zodpovedná za tvrdenú nemajetkovú ujmu uhrádzanú v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. len ak neoprávnený zásah do súkromného a spoločenského života, osobnosti žalobcu skutočne, preukázateľne vyvolalo trestné stíhanie žalobcu, uvedené v žalobe. Povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno ohľadne nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti zaťažujú žalobcu. Preto nestačilo preukazovať nemajetkovú ujmu v peniazoch iba oslobodzujúcim rozsudkom.

17.1. Bolo povinnosťou žalobcu uviesť ďalšie tvrdenia a dôkazy, preukazujúce nemajetkovú ujmu tak, aby bola vylúčená pochybnosť o tom, že tvrdená ujma nie je v príčinnej súvislosti s inými trestnými stíhaniami žalobcu, že táto ujma bola vyvolaná a trvala po dobu 33 mesiacov výlučne v spojitosti s posudzovaným trestným konaním, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený. Je na ťarchu žalobcu neunesenie dôkazného bremena za tvrdenú nemajetkovú ujmu uplatnenú za čas nezákonného trestného stíhanie, ktorý sa prelínal s iným trestným stíhaním žalobcu, v ktorom bol právoplatne odsúdený.

17.2. V dôsledku súčasne prebiehajúcich troch trestných konaní, z ktorých jedno skončilo oslobodením žalobcu, druhé jeho odsúdením a tretie zastavením, nemožno stanoviť paušálne pomer nemajetkovej ujmy voľnou úvahou súdu, ak samotný žalobca nepredložil potrebné tvrdenia a dôkazy, ale len tvrdenia, ktorými nekonkretizoval existenciu nemajetkovej ujmy práve k tomu trestnému stíhanie, v ktorom bol oslobodený.

18. Je preto rozumné predpoklad, že nemajetkovú ujmu v osobnom a spoločenskom živote si žalobca privodil sám, čo bolo preukázané jeho odôvodnením trestným stíhaním v ďalších trestných konaniach a právoplatným odsúdením.

19. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol všetky podstatné skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal a ktoré správne právne posúdil. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia nad rámec predmetu konania, ktorým bolo preukazovanie nároku na peňažné plnenie uviedol, že samotný oslobodzujúci rozsudok by preukazoval základ nároku, ak by sa žalobca domáhal ospravedlnenia konštatovaním porušenia práva.

20. Nad rámec uvedených dôvodov odvolací súd poukazuje na to, že odškodnenie uplatnené voči štátu sa riadi zásadou subsidiarity. Z tejto zásady vyplýva, že nárok má dotknutá osoba uplatňovať voči tomu, kto tvrdenú ujmu poškodenej osobe privedil. Spoluzavinenie alebo neuplatnenie práva sa zohľadňuje aj pri nároku na odškodnenie podľa § 14 zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov. Z okolností trestného stíhania žalobcu nesporne vyplýva, že sa týkalo majetkových a súdnych sporov s Vladimírom Hulinom a jeho právnym zástupcom.

21. Rozhodnutie bol v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods.

1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.